

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 798/06
01.11.2006. godina
Beograd

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Stojana Jokića, predsednika veća, Nikole Stanojevića, Zvezdane Lutovac, Mihaila Rulića i Slobodana Dražića, članova veća, u pravnoj stvari tužioca AA, koga zastupa punomoćnik AB, adv., protiv tužene Udruženje osiguravajućih organizacija - Garantni fond Beograd, radi naknade štete, rešavajući o reviziji tužioca izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Zrenjaninu Gž.384/05 od 20.4.2005. godine, u sednici održanoj 1.11.2006. godine, doneo je

R E Š E N J E

USVAJA SE revizija tužioca, UKIDA SE presuda Okružnog suda u Zrenjaninu Gž.384/05 od 20.4.2005. godine i presuda Opštinskog suda u Zrenjaninu P.2609/03 od 8.6.2004. godine u odbijajućem delu tužbenog zahteva u pogledu nematerijalne štete preko dosuđenog iznosa, i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovni postupak.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Zrenjaninu P.2609/03 od 8.6.2004. godine delimično je usvojen tužbeni zahtev tužioca pa je tuženi obavezan da tužiocu na ime naknade štete isplati, i to: na ime materijalne štete za troškove lečenja iznos od 1.950,00 dinara, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 18.8.1994. godine, na ime štete na vozilu iznos od 320.594,71 dinar, sa zakonskom zateznom kamatom počev od presuđenja pa do isplate, za uništenu odeću iznos od 1.000,00 dinara sa zakonskom zateznom kamatom počev od 28.11.1996. godine pa do isplate, na ime tuđe nege i pomoći 1.260,00 dinara sa zakonskom zateznom kamatom počev od 28.11.1996. godine pa do isplate, kao i na ime nematerijalne štete za pretrpljene duševne bolove zbog umanjnja opšte životne aktivnosti iznos od 300.000,00 dinar, na ime pretrpljenih fizičkih bolova iznos od 120.000,00 dinara, na ime pretrpljenog straha iznos od 90.000,00 dinara i na ime pretrpljenih duševnih bolova zbog naruženosti iznos od 100.000,00 dinara, sve sa zakonskom zateznom kamatom počev od presuđenja pa do isplate. Preko dosuđenih iznosa a do traženih iznosa tužbom tužbeni zahtev je odbijen kao neosnovan.

U stavu drugom izreke iste presude tuženi je obavezan da tužiocu isplati na ime troškova parničnog postupka iznos od 79.116,00 dinara.

Rešavajući o žalbama parničnih stranaka Okružni sud u Zrenjaninu je presudom Gž.384/05 od 20.4.2005. godine žalbe delimično usvojio a delimično odbio, tako što je u delu kojim je usvojen tužbeni zahtev za naknadu materijalne štete, u delu odluke kojim je odbijen zahtev za dosudu troškova parničnog postupka i izvršnog postupka, kao i odluku o troškovima spora ukinuo prvostepenu presudu i predmet vratio prvostepenom sudu na ponovno suđenje. U delu kojim je usvojen zahtev za naknadu nematerijalne štete preinačena je prvostepena presuda tako što je tužbeni zahtev za štetu za duševne bolove zbog umanjnja opšte životne aktivnosti usvojio za još 100.000,00 dinara, za pretrpljene fizičke bolove preko iznosa od 100.000,00 dinara i za strah preko iznosa od 80.000,00 dinara tužbeni zahtev odbio, dok je u preostalom delu pobijanu presudu potvrdio.

Protiv te presude Okružnog suda u Zrenjaninu u delu gde je preinačena prvostepena presuda i delu gde je ista presuda potvrđena, tužilac je blagovremeno izjavio reviziju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pobijanu presudu u smislu čl.386. ZPP, ("Službeni list SFRJ" br.4/77 i "Službeni list br.3/02), u vezi čl.491. 1. i st.4. ZPP ("Službeni glasnik RS" br.125/04), Vrhovni sud je našao da je revizija osnovana.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju tužilac je na dan __. godine na magistralnom putu M-7, između VV i GG, doživeo saobraćajni udes koji je izazvao DD upravljajući svojim putničkim vozilom protivno odredbi čl.164. st.1. Zakona o osnovama bezbednosti saobraćaja na putevima pod dejstvom alkohola, kada je naleteo na teretno vozilo tužioca kojim se tužilac kretao iz suprotnog smera. Protiv vozača putničkog vozila vođen je krivični postupak i za navedenu radnju oglašen je krivim. Njegovo vozilo u momentu udesa bilo je osigurano kod AD za osiguranje "ĐĐ". Prema pravnomnažnoj presudi Opštinskog suda u Zrenjaninu od 28.11.1996. godine ta osiguravajuća organizacija je obavezana da tužiocu isplati na ime naknade štete pretrpljene u ovom udesu ukupan iznos od 116.948,00 dinara i troškove parničnog postupka u iznosu od 7.025,00 dinara. Na osnovu te presude tužilac je pokrenuo izvršni postupak kod Opštinskog suda u Novom Sadu, ali zbog otvaranja stečaja nad dužnikom nije naplatio svoje potraživanje. To potraživanje tužilac je prijavio u stečajnom postupku i ono nije osporeno, ali nije ni namireno iz stečajne mase ni u jednom delu.

Tužilac je svojim tužbenim zahtevom tražio da se tuženi obaveže da mu isplati na ime naknade štete iznos koji je dosuđen navedenom presudom uvećan za obračunatu zakonsku zateznu kamatu na dosuđeni iznos i to za svaki vid pretrpljene štete posebno, kao i naknadu za troškove parničnog postupka i izvršnog postupka koji je vodio protiv AD za osiguranje "ĐĐ".

Nižestepeni sudovi pozivajući se na odredbe čl.99. st.2. tač.3. i čl.106. Zakona o osiguranju imovine i lica zaključuju da je tuženi u obavezi da tužiocu naknadi neimovinsku štetu pretrpljenu u ovom udesu i to prema cenama u vreme presuđenja, a ne u iznosima koji su dosuđeni pravnosnažnom presudom Opštinskog suda u Zrenjaninu od 28.11.1996. godine uvećan za obračunatu zakonsku zateznu kamatu, te pozivajući se na nalaz sudskog veštaka u pogledu intenziteta i dužine pretrpljenih fizičkih bolova i straha, stepena umanjenja opšte životne aktivnosti tužioca i stepena naruženosti, odmeravaju pravičnu naknadu i za navedene vidove nematerijalne štete u vreme presuđenja.

Ovakvo pravno shvatanje nižestepeni sudova se ne može kao pravilno prihvatiti, te se osnovano revizijom tužioca presude nižestepeni sudova pobijaju zbog pogrešne primene materijalnog prava.

Naime, odredbom čl.99. Zakona o osiguranju imovine i lica "Službeni list SRJ" br.30/96), koji je stupio na snagu 6.7.1996. godine, između ostalog propisano je da se sredstva garantnog fonda koriste za naknadu štete koja je prouzrokovana upotrebom motornog vozila za koje je zaključen ugovor o obaveznom osiguranju sa organizacijom za osiguranje nad kojim je otvoren stečajni postupak. Prema odredbi čl.106. istog zakona, iz sredstava garantnog fonda naknađuje se šteta, odnosno deo štete koji nije naknađen iz stečajne mase, dok je prema odredbi čl.156. predviđeno da se odredbe o garantnom fondu primenjuju počev od 7.7.1997. godine. U konkretnom slučaju, ispunjeni su uslovi za namirenje štete iz sredstava garantnog fonda, budući da je stečajni postupak nad AD za osiguranje "ĐĐ" otvoren u vreme važenja odredbi o garantnom fondu, da je tužiočevo potraživanje prijavljeno u stečajnom postupku priznato ali da je ostalo nenadoknađeno iz stečajne mase. Kako je odredbom čl.106. Zakona o osiguranju imovine i lica predviđeno da se iz sredstava ovog fonda naknađuje šteta koja nije naknađena iz stečajne mase, to tužiocu pripada pravo na ime neimovinske štete u iznosu koji je utvrđen pravnosnažnom sudskom odlukom, koje je potraživanje prijavljeno i priznato u stečajnom postupku sa zakonskom zateznom kamatom od dana kada je to potraživanje dospelo prema tuženom garantnom fondu.

Kako zbog pogrešne primene materijalnog prava nisu utvrđene sve odlučne činjenice od kojih zavisi pravilnost odluke u ovoj pravnoj stvari, to su obe nižestepene presude morale biti ukinute.

U ponovnom postupku, prvostepeni sud će utvrditi sve odlučne činjenice od kojih zavisi visina tužiočevog potraživanja u pogledu neimovinske štete tako što će utvrditi koliko iznosi tužiočevo potraživanje za naknadu nematerijalne štete koje je priznato u stečajnom postupku, i da li taj ukupan iznos prelazi dosuđenu naknadu nematerijalne štete tužiocu po pravnosnažnoj sudskoj odluci koja se revizijom pobija. Pošto potpuno i pravilno utvrdi sve odlučne činjenice za ocenu osnovanosti ovog tužbenog zahteva tužioca, prvostepeni sud će pravilnom primenom materijalnog prava ponovo odlučiti o njemu.

Na osnovu izloženog, Vrhovni sud je odlučio kao u izreci presude primenom čl.407. st.2. ZPP.

Predsednik veća - sudija

Stojan Jokić, s.r.

Za tačnost opravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

dlj.